

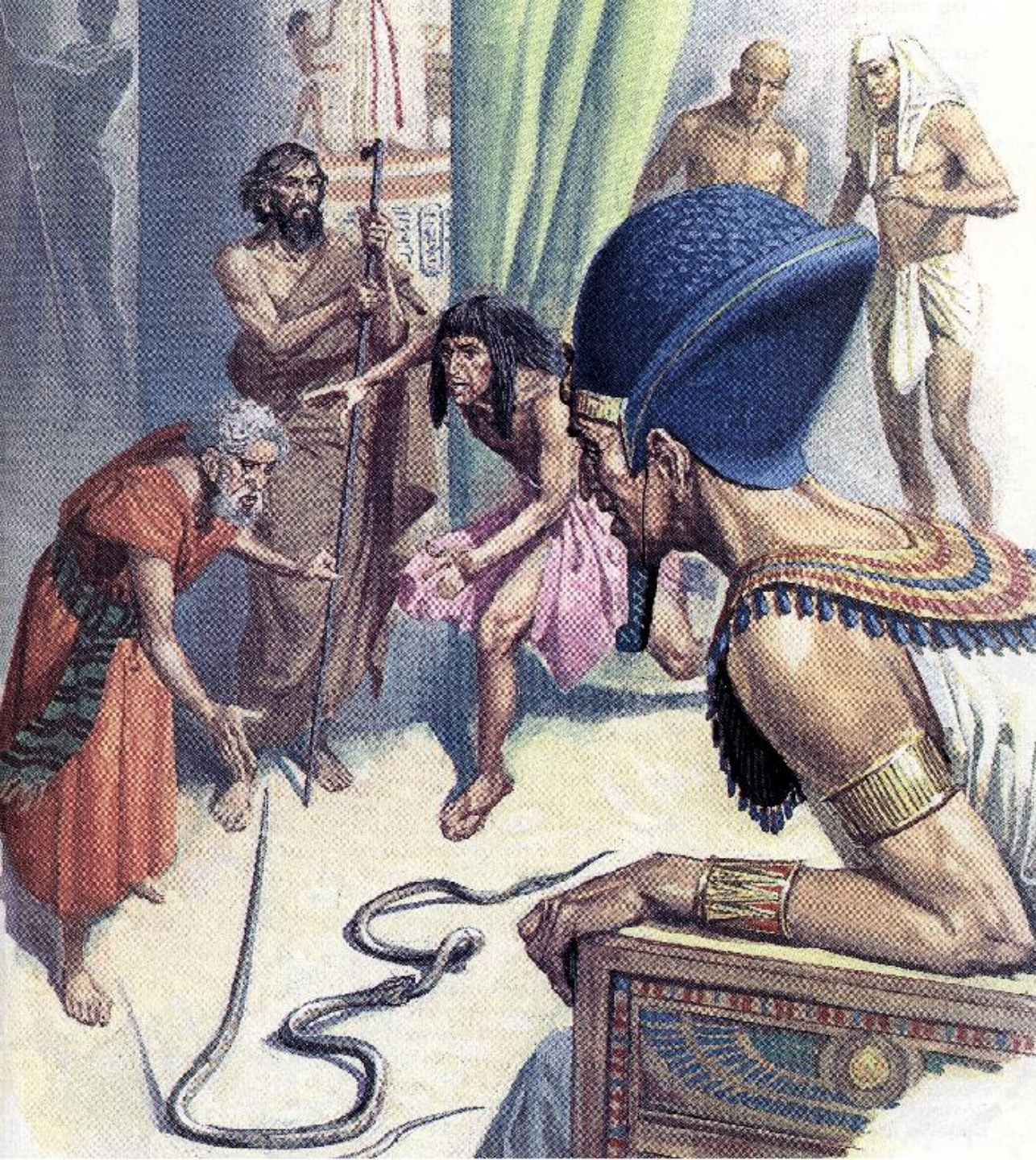
Οι Ισραηλίτες ελευθερώνονται:

Η Έξοδος

Η επιστροφή του Μωυσή στην Αίγυπτο και η αντιμετώπιση του Φαραώ

- Ο Μωυσής και ο Ααρών στο Φαραώ
- Ο Φαραώ εκνευρίστηκε, αύξησε τις καταναγκαστικές εργασίες.

Ο Μωυσής και ο Ααρών
μπροστά στο Φαραώ

Οι δέκα πληγές (=συμφορές)

- Ήταν, δέκα διαδοχικές καταστροφές καταστροφικές συμφορές με τις οποίες έπληξε ο Θεός του Ισραήλ το Φαραώ της Αιγύπτου και το λαό του, καθώς δεν επέτρεπε στον καταπιεσμένο λαό Ισραήλ να φύγει από την Αίγυπτο ώστε να λατρεύει ελεύθερα τον Θεό του.
- Αρχικά ο Φαραώ ήταν σκληρός και αμετακίνητος
- Όταν όμως συνέβη ο θάνατος των πρωτοτόκων, αποφάσισε να τους αφήσει να φύγουν.

οἱ πληγὲς
τοῦ Φαραῶ

ὁ Φαραῶ

1. Τα νερά του ποταμού *Νείλου* μετατράπηκαν σε αίμα, με αποτέλεσμα να ψοφήσουν τα πλάσματα που ζούσαν σε αυτόν και να υπάρχει έλλειψη πόσιμου νερού.
2. Βάτραχοι κάλυψαν όλη την επικράτεια της Αιγύπτου, μπαίνοντας στα σπίτια των ανθρώπων.
3. Ο αέρας της Αιγύπτου γέμισε με σκνίπες, παρενοχλώντας ανθρώπους και ζώα.
4. Σμήνη από *σκυλόμυγες* εισέβαλλαν σε κάθε κατοικία των Αιγυπτίων, σε σημείο που, όπως αναφέρει η αφήγηση, «η γη καταστράφηκε από τις σκυλόμυγες.
5. Βαριά επιδημία έπληξε όλα τα κοπάδια των Αιγυπτίων, ώστε «κάθε είδους ζωντανά των Αιγυπτίων άρχισαν να ψοφούν.
6. Άνθρωποι και ζώα γέμισαν *εξανθήματα*, μεγάλα σπυριά και πληγές.
7. Έπεσε πολύ βαρύ χαλάζι και φωτιά από τον ουρανό, που όμοιό του δεν είχε πέσει ποτέ στην Αίγυπτο μέχρι τότε, τσακίζοντας ανθρώπους, ζώα και βλάστηση.
8. Σκοτείνιασε η γη της Αιγύπτου από τα σμήνη των ακρίδων, τα οποία κατέφαγαν τη βλάστηση και τους καρπούς που είχαν απομείνει από την πληγή του χαλαζιού.
9. Για τρεις ημέρες πυκνό σκοτάδι σκέπασε όλη την αιγυπτιακή επικράτεια, σκοτάδι που "μπορούσε κανείς να το ψηλαφίσει" σαν να επρόκειτο για πολύ πυκνή ομίχλη.
10. Πατάχτηκαν με θάνατο όλοι οι πρωτότοκοι γιοι των Αιγυπτίων - περιλαμβανομένου και του γιου του Φαραώ - καθώς και τα πρωτότοκα των ζώων τους, πράγμα που προκάλεσε ανείπωτο θρήνο (Έξοδ. κεφ. 7-10).

«Θα πάρετε μια δεσμίδα ύσσωπο, θα τη βουτήξετε στη λεκάνη, που θα περιέχει **το αίμα του αρνιού**, και θα αλείψετε **το ανώφλι και τις δύο παραστάδες της πόρτας**. Κανένας να μη βγει από την πόρτα του σπιτιού του ως το πρωί. Όταν θα περάσει ο Κύριος για να χτυπήσει τους Αιγυπτίους και δει το αίμα στο ανώφλι και στις παραστάδες της πόρτας, θα προσπεράσει και δε θ' αφήσει να 'ρθει η καταστροφή να χτυπήσει τα σπίτια σας». Έξοδ. 12, 22-23

Ο Άγγελος Κυρίου στη δέκατη πληγή

«Εκείνη τη νύχτα... έγινε θρήνός μεγάλος στην Αίγυπτο , γιατί δεν υπήρχε σπίτι που να μην είχε νεκρό». Έξοδ. 12, 30.

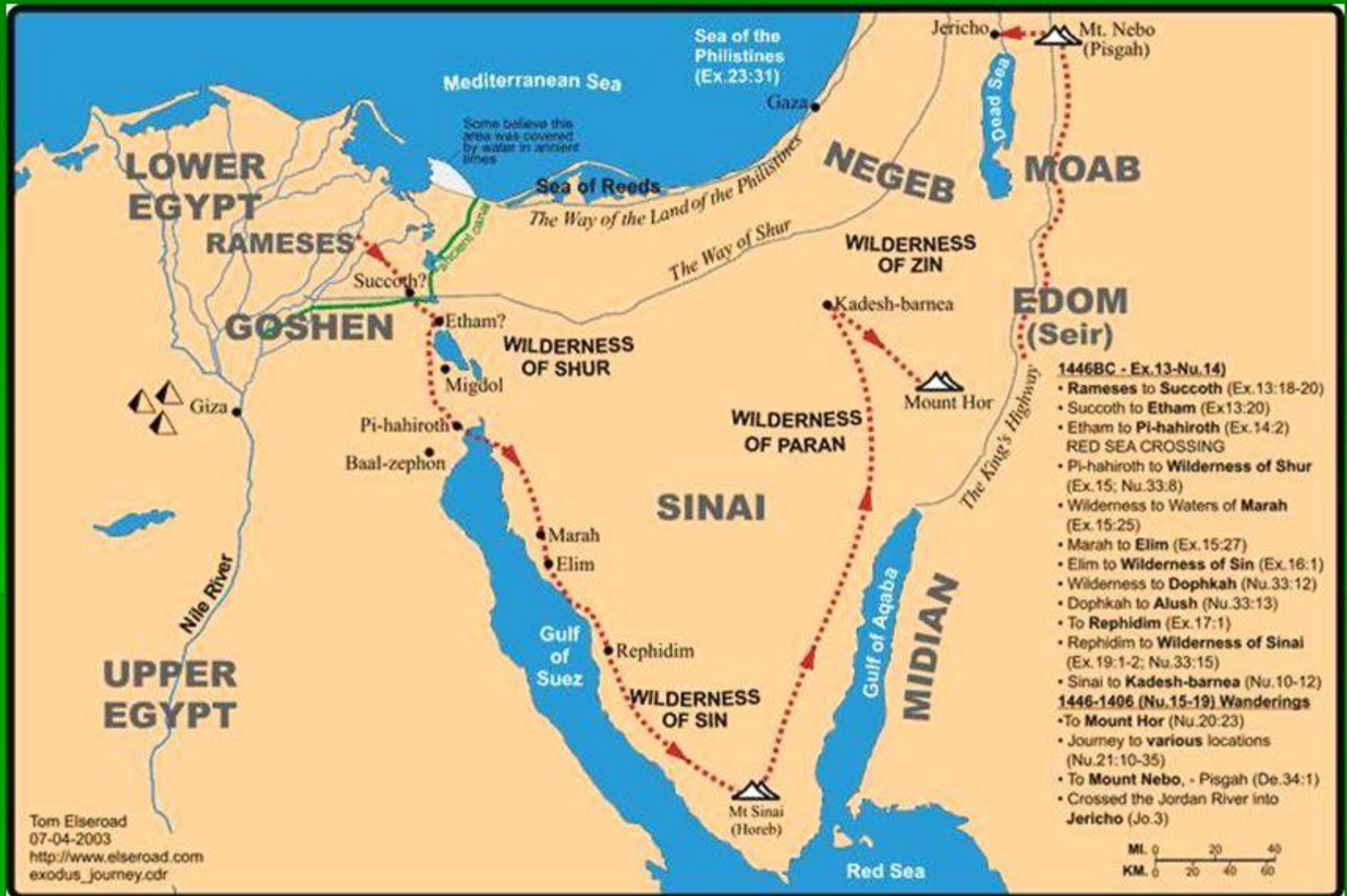
Οι Ισραηλίτες φεύγουν από την Αίγυπτο

- Αγωνία, φόβος, απειλή, αδυναμία
- Τι είναι αυτό, που τους δυναμώνει και τους στηρίζει;
- Η πίστη ότι ο Θεός είναι μαζί τους είναι αυτό που τους στηρίζει.
- Είναι εύκολο αυτό που επιχειρούν να κάνουν;
- Μπροστά είναι ο Μωυσής με τον Ααρών.
- Θυμηθείτε τον όταν κλήθηκε στο Σινά. Έχει αλλάξει;

Ο δρόμος προς την ελευθερία

Route of Exodus

Κατευθύνθηκαν προς την Ερυθρά θάλασσα

Μπροστά όμως απ' όλους είναι ο Θεός

- Με ποιον τρόπο τους οδηγούσε ο Θεός στην πορεία τους;
- Τι ήταν η φωτεινή νεφέλη;

Ήταν ένα σύννεφο με το οποίο ο Θεός έδειχνε την παρουσία του. Αυτό το σύννεφο, κατά την διάρκεια της ημέρας, έριχνε σκιά στους Ισραηλίτες και τους γλύτωνε από την αφόρητη ζέστη της ερήμου κάνοντας έτσι το ταξίδι τους πιο ξεκούραστο. Κατά την διάρκεια της νύχτας, το σύννεφο αυτό μεταβαλλόταν σε **στήλη πυρός** η οποία φώτιζε τους Ισραηλίτες.

Θυμάστε τα σύμβολα;

- Τι να συμβολίζουν άραγε η στήλη νεφέλης και φωτιάς;
- Ο Θεός είναι ένας οδηγός που προστατεύει, φωτίζει, δείχνει το δρόμο, σώζει.

Πώς ξεπεράστηκε το εμπόδιο της Ερυθράς Θάλασσας;

"... πάρε το ραβδί σου στο χέρι σου και ύψωσε το πάνω από τη θάλασσα. **Χώρισέ την** στα δύο να περάσουν από μέσα οι Ισραηλίτες, πατώντας σε στεριά...". Έξοδ. 14, 16.

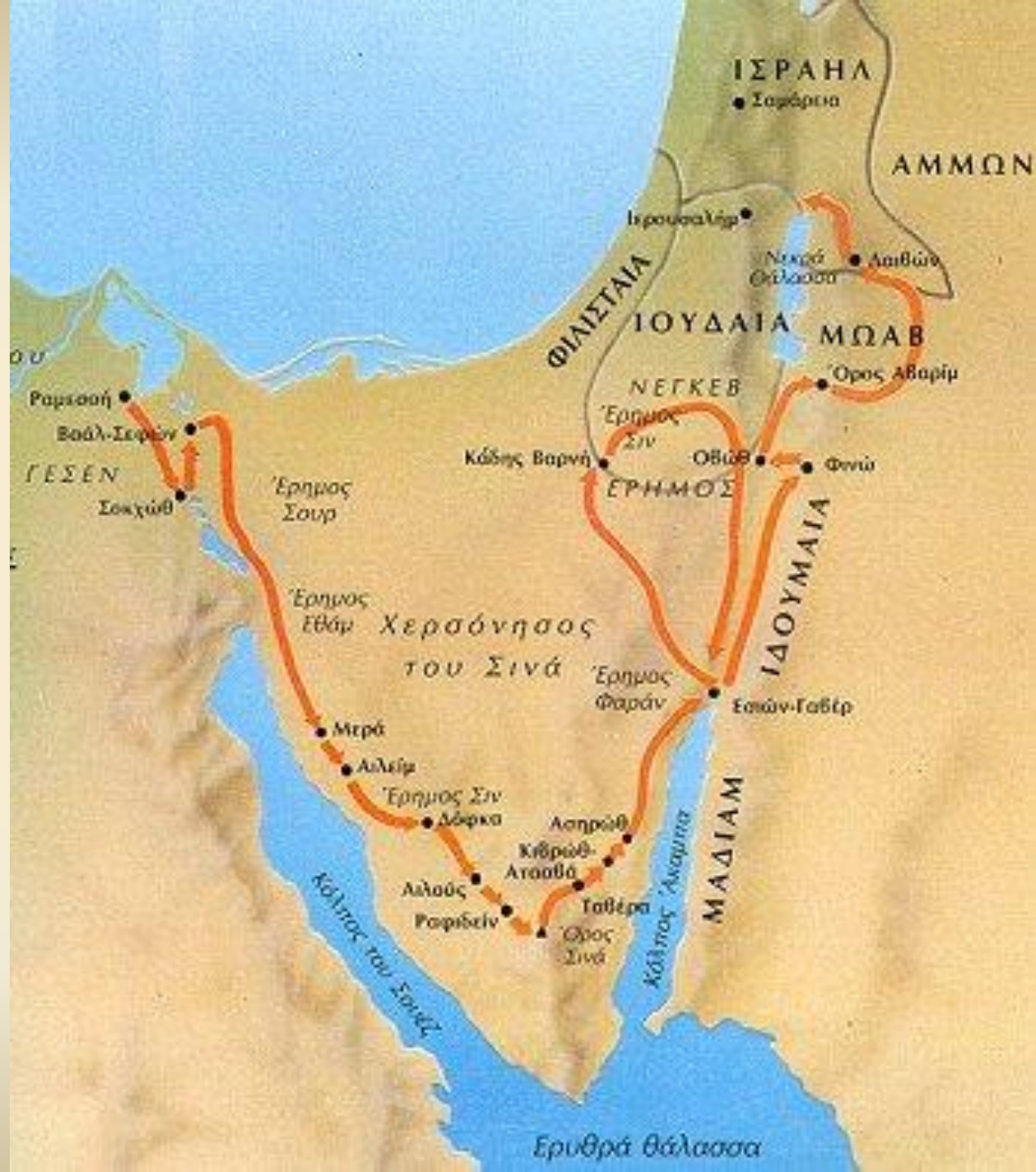
Τότε, ο άγγελος του Θεού, που βάδιζε μπροστά από το στρατό των Ισραηλιτών, έφυγε και πήρε θέση πίσω τους. Η στήλη της νεφέλης έφυγε κι αυτή από μπροστά τους και στάθηκε πίσω τους, και μπήκε ανάμεσα στο στρατόπεδο των Αιγυπτίων και σ' εκείνο των Ισραηλιτών.
Έξοδ. 14, 19-21.

«Ο Κύριος τότε είπε στο Μωυσή: «**Άπλωσε** το χέρι σου πάνω απ' τη θάλασσα, και τα νερά θα γυρίσουν να σκεπάσουν τους Αιγυπτίους, τις άμαξες τους και τους αναβάτες τους». Ο Μωυσής άπλωσε το χέρι του πάνω από τη θάλασσα και καθώς ξημέρωνε, αυτή ξαναγύρισε στη θέση της. Οι Αιγύπτιοι καθώς έφευγαν βρέθηκαν αντιμέτωποι με τα νερά, κι ο Κύριος τους καταπόντισε στη μέση της θάλασσας... Δε γλίτωσε απ' αυτούς ούτε ένας". Έξοδ. 14, 26 - 28

Γιατί πήγαν
προς το Σινά
και δεν
ακολούθησαν
τον (εύκολο)
παραλιακό
δρόμο;

Τι έδαφος είναι το όρος Σινά;

- έρημο
- άνυδρο, με λίγες οάσεις
- με απότομες πλαγιές και πέτρες
- με λιγοστά περάσματα.

© 2003 by Monastery of St Catherine at Mount Sinai

© 2003 by Monastery of St Catherine at Mount Sinai

Αρχαία σκαλοπάτια οδηγούν μοναχούς και προσκυνητές στην κορυφή του Όρους Μωυσή και στο εκκλησάκι εκεί.

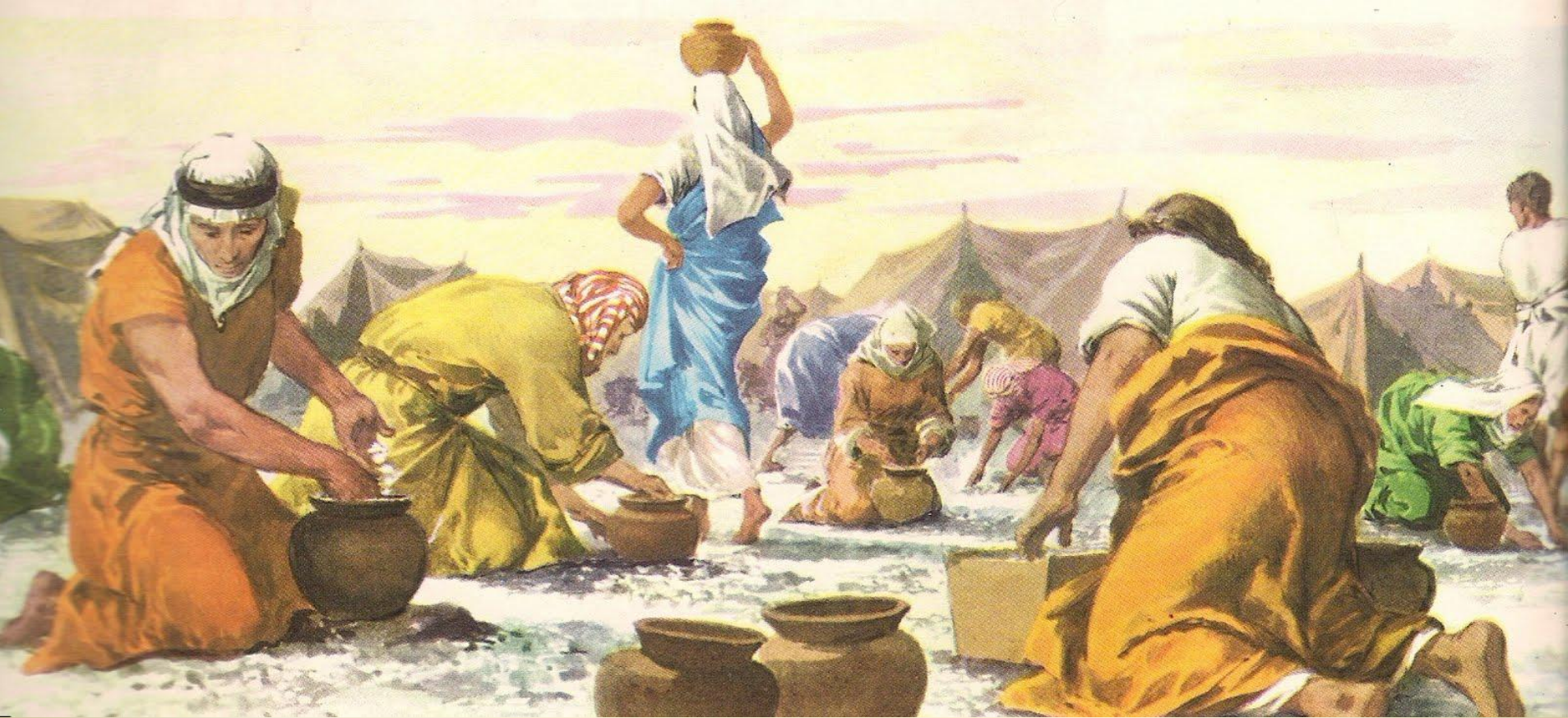

Τι κινδύνους θα αντιμετώπιζαν οι Ιουδαίοι σ' αυτή την πορεία;

- πείνα
- δίψα
- κακουχίες, ταλαιπωρίες
- φίδια, σκορπιούς
- ληστρικούς λαούς.

Το θαύμα του νερού

Οι Ισραηλίτες τρέφονται με «μάννα».

Η Πορεία του Λαού του Ισραήλ στο Σινά,
Μικρογραφία Χειρογράφου, 11ος αι.

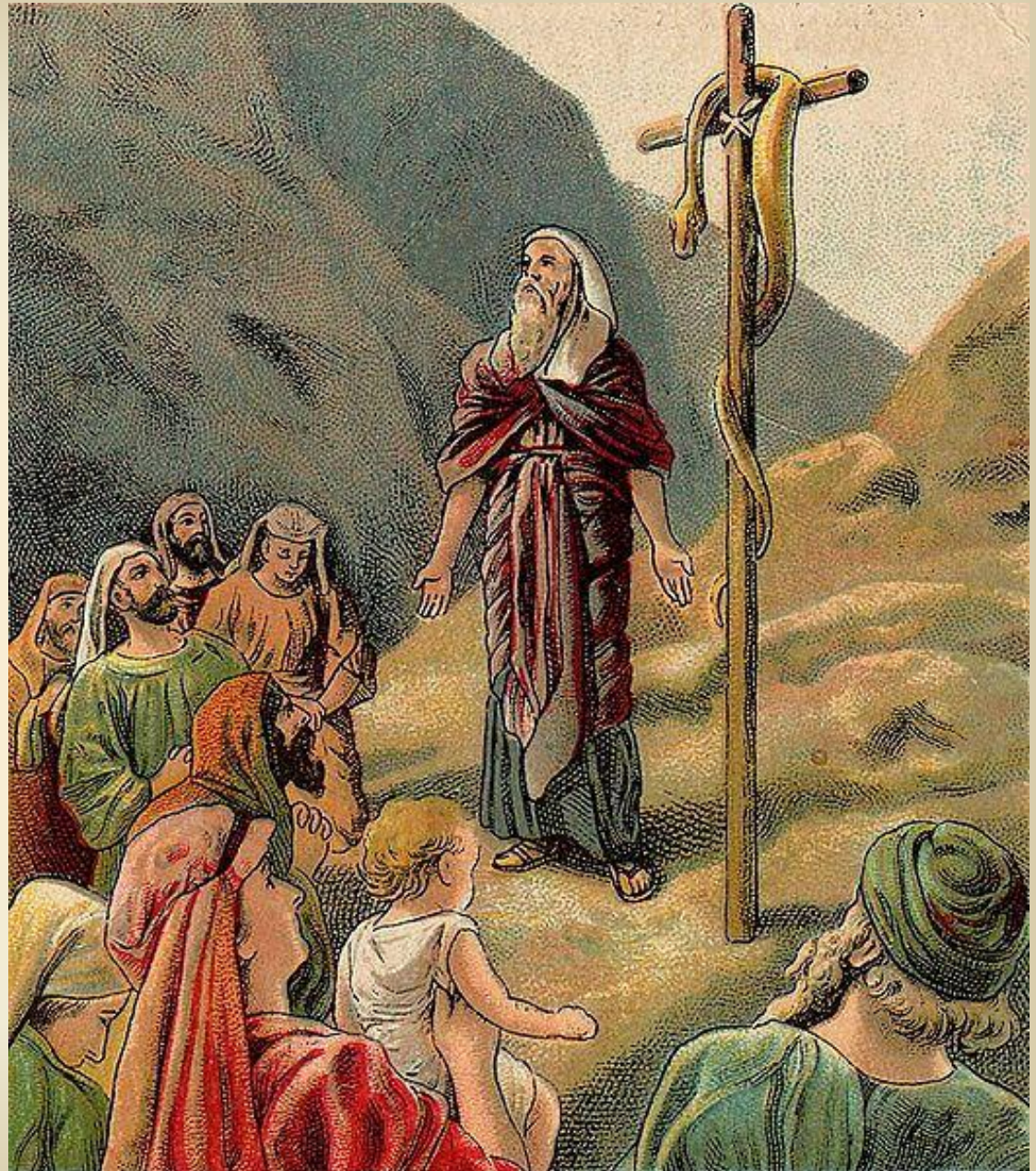
Η στάση του Μωυσή στην μάχη με τους Αμαληκίτες (με υψωμένα τα χέρια του) είναι **προτύπωση του Τιμίου Σταυρού**.

"Ο Ιησούς (του Ναυή) έκανε ό,τι ακριβώς του είπε ο Μωυσής, και πήγε να πολεμήσει τους Αμαληκίτες, ενώ ο Μωυσής, ο Ααρών και ο Ωρ ανέβηκαν στην κορυφή του λόφου. Όσο ο Μωυσής είχε υψωμένα τα χέρια του, νικούσαν οι Ισραηλίτες όταν τα κατέβαζε, νικούσαν οι Αμαληκίτες. Τα χέρια όμως του Μωυσή κουράζονταν. Τότε ο Ααρών και ο Ωρ πήραν μια πέτρα, την έβαλαν εκεί που στεκόταν ο Μωυσής, κι αυτός κάθισε πάνω της. Ο Ααρών και ο Ωρ ο ένας από τη μια μεριά κι ο άλλος από την άλλη, στήριζαν τα χέρια του. Μ' αυτό τον τρόπο, τα χέρια του Μωυσή έμειναν σταθερά υψωμένα ως τη δύση του ήλιου. Έτσι, ο Ιησούς κατατρόπωσε τους Αμαληκίτες και το στρατό τους". Έξοδος 17, 10 – 13.

**Η ύψωση του χάλκινου
όφεως από τον Μωυσή
στην έρημο, προκειμένου
να σωθούν οι Ισραηλίτες
από το δηλητήριο των
φιδιών που τούς δάγκωναν
(Αριθ. 21, 8,9) προτύπωνε
το σωτήριο Πάθος του
Κυρίου διά του Σταυρού. Ο
υψωθείς χάλκινος όφης
αποτελεί προτύπωση του
σωτηρίου Πάθους του
Κυρίου διά του Τιμίου
Σταυρού.**

«Όπως ο Μωυσής ύψωσε το
χάλκινο φίδι στην έρημο, έτσι
πρέπει να υψωθεί ο Υιός του
Ανθρώπου, ώστε όποιος
πιστεύει σ' αυτόν να μη χαθεί
αλλά να ζήσει αιώνια».

Ιωάν. 3,14-15.

Τα θαύματα στην Παλαιά Διαθήκη

Στις πολύ παλιότερες εποχές οι άνθρωποι έβλεπαν ως θαύματα πολλά συμβάντα που για μας σήμερα είναι φυσικά: τις κινήσεις του ήλιου, του φεγγαριού και των αστεριών, τις αλλαγές του καιρού, το θάνατο. Ο κόσμος, συχνά, τους προκαλούσε όχι μόνο θαυμασμό και έκπληξη, αλλά και αγωνία και φόβο. Όλοι, λοιπόν, αποδέχονταν ότι **ο κόσμος ήταν γεμάτος θαύματα**, χωρίς βέβαια να αναρωτιούνται τι ήταν φυσικό και τι όχι.

Και τα θαύματα που περιγράφονται στις διηγήσεις της Παλαιάς Διαθήκης σχετίζονται με τον τρόπο που αντιλαμβάνονταν τον κόσμο οι άνθρωποι της εποχής της. Ότι δηλαδή ο Θεός κατοικεί στον ουρανό κι από κει κατευθύνει τη ζωή και το μέλλον του κόσμου. Όταν, λοιπόν, ο Θεός επενέβαινε στον κόσμο με μια ενέργειά του, την αναγνώριζαν ως θαυμαστή, χωρίς όμως να θεωρούν ότι αυτή γκρέμιζε τους νόμους της φύσης. Ούτε βέβαια αναρωτιόντουσαν αν κάτι τέτοιο ήταν φυσικό ή όχι.

Για την Παλαιά Διαθήκη δηλαδή τα θαύματα ήταν εξαιρετικά συμβάντα, στα οποία οι πιστοί άνθρωποι αναγνώριζαν την παρουσία και τα έργα του Θεού. Το σπουδαιότερο απ' όλα ήταν γι' αυτούς η Έξοδος και η σωτηρία του λαού από την Αίγυπτο, όπου οι Ισραηλίτες αναγνώρισαν το Θεό ως ελευθερωτή και οδηγό τους. Πολλά συμβάντα πριν ή μετά την Έξοδο αναγνωρίστηκαν ως θαύματα. Αιώνες μετά όλες αυτές οι διηγήσεις καταγράφηκαν με στόχο όχι να περιγράψουν τι ακριβώς έγινε τότε αλλά **να βροντοφωνάξουν την πίστη των ανθρώπων στη δύναμη του μοναδικού Θεού και να δώσουν το μήνυμα ότι δεν είμαστε μόνοι μας στον κόσμο**. Γι' αυτό κι εμείς που σήμερα διαβάζουμε τις διηγήσεις δεν έχει νόημα να ψάχνουμε να βρούμε σ' αυτές τι ακριβώς έγινε τότε, αλλά **τι νόημα είχαν για τη ζωή εκείνων των ανθρώπων τότε και τι φανερώνουν για το Θεό σε μας σήμερα**.

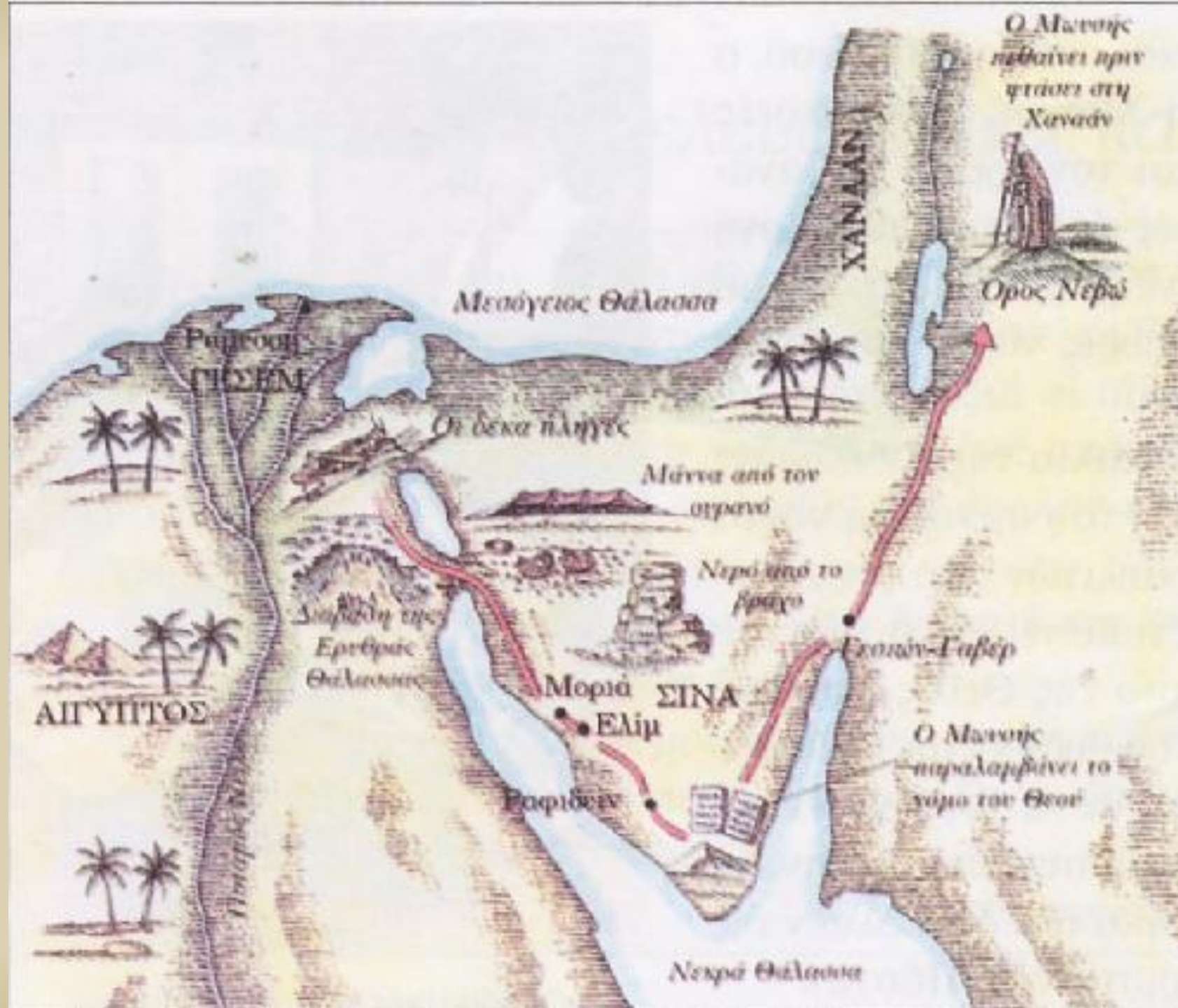
Το μήνυμα της Εξόδου

Από το γεγονός της Εξόδου, οι λαοί της γης μπορούν να αντλήσουν σημαντικά μηνύματα για τη δική τους πορεία:

α) Το πέραςμα από την δουλεία στην ελευθερία είναι **αγαθό και δώρο του Θεού**. Όταν ένας λαός είναι ελεύθερος, αγωνίζεται, δημιουργεί και απολαμβάνει τα αγαθά του πολιτισμού του.

β) Η Έξοδος των Εβραίων είναι **σύμβολο και πρότυπο για τους λαούς**, οι οποίοι αναζητούν την ελευθερία τους παλεύουν γι' αυτήν και την κατακτούν με τη θέληση τη δική τους και του Θεού.

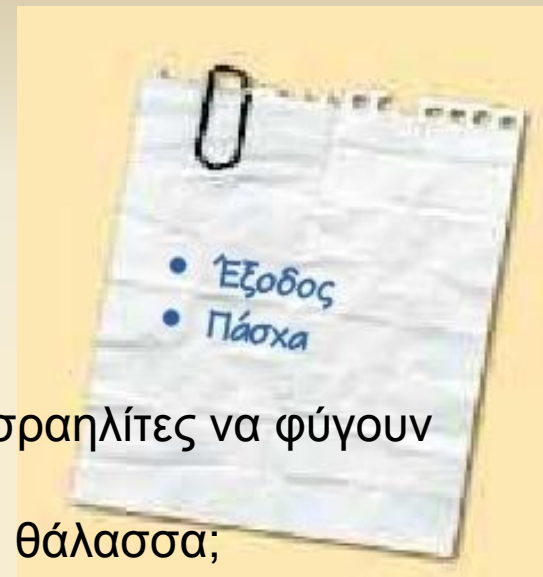
γ) Η Έξοδος έχει **πανανθρώπινη σημασία**. Με την απελευθέρωση του Ισραηλιτικού λαού μπορεί να γίνει πραγματικότητα η **σωτηρία όλου του κόσμου**, δηλαδή το σχέδιο της αγάπης του Θεού **με τον ερχομό του Μεσσία Χριστού**.

Η Έξοδος: προεικόνιση του χριστιανικού Πάσχα

- Την έξοδό τους από την Αίγυπτο οι Ισραηλίτες τη **γιορτάζουν** από τότε κάθε χρόνο στις **14 του μήνα Νισάν** (μεταξύ Μαρτίου και Απριλίου) και την ονομάζουν **Πάσχα** πού **σημαίνει πέρασμα, διάβαση**, γιατί με τη διέλευση της Ερυθράς Θάλασσας **πέρασαν από τη σκλαβιά της Αιγύπτου στην ελευθερία**. Η γιορτή του Πάσχα (στα εβραϊκά Πεςάχ) είναι η μεγαλύτερη γιορτή των Εβραίων και διαρκεί μαζί με την Εβδομάδα των Αζύμων οκτώ μέρες.
- Εκείνο το βράδυ κάθε οικογένεια πρόσφερε ως θυσία στο Θεό **ένα χρονιάρικο αρσενικό αρνί, τέλειο, χωρίς ψεγάδι ή ατέλεια**, για τη **σωτηρία όλου του λαού** (Έξ. 12:3-11). Το έφαγαν, **χωρίς να σπάσουν τα κόκαλά του**, μαζί με **άζυμο ψωμί και πικρά χόρτα**. Έτσι και σήμερα, κάθε εβραϊκή οικογένεια γιορτάζει το Πάσχα στο σπίτι της. Δειπνούν τρώγοντας αρνί, άζυμο ψωμί και πικρά χόρτα και θυμούνται τα σπουδαία γεγονότα της Εξόδου.
- Η **έξοδος των Ισραηλιτών από την Αίγυπτο προεικονίζει το χριστιανικό Πάσχα**. Τότε εκείνοι ελευθερώθηκαν από τη μακρόχρονη σκλαβιά και **οδηγήθηκαν στην πατρίδα τους, τη Χαναάν**. Με τη Σταύρωση και την Ανάσταση του Χριστού έσπασαν τα δεσμά της αμαρτίας, ελευθερώθηκε η ανθρωπότητα από το κακό και την τυραννία του διαβόλου, και οδηγήθηκε στην αιώνια πατρίδα της, στη Βασιλεία του Θεού.

Ελέγχω τι έμαθα

1. Πώς τελικά πείστηκε ο φαραώ να επιτρέψει στους Ισραηλίτες να φύγουν από την Αίγυπτο;
2. Με ποιον τρόπο οι Ισραηλίτες πέρασαν την Ερυθρά θάλασσα;
3. Με ποιον τρόπο τους οδηγούσε ο Θεός στην πορεία τους;
4. Προς τα πού πορεύτηκαν και από πού πέρασαν; Δείξτε την πορεία στο χάρτη.
5. Γιατί δεν ακολούθησαν το συντομότερο παραλιακό δρόμο;
6. Ποιες δυσκολίες των Ισραηλιτών περιγράφονται στα κείμενα;
7. Με ποιον τρόπο τις ξεπέρασαν τελικά;
8. Ποιος υπήρξε ο ρόλος του Μωυσή στα γεγονότα της Εξόδου;
9. Ποια ήταν η στάση των Ισραηλιτών προς το Μωυσή; Χαρακτηρίστε την.
10. Τι γιορτάζουν οι Ισραηλίτες το Πάσχα;